

Beslutsinstans: **Socialnämnden**

Datum och tid: Måndagen den 03 juni 2019 klockan **08.30- ca.
16:00**

Plats: Furåsen, Stigsvägen 2 Färgelanda

Besök under dagen: Personligt ombud Fyrbodal 08:30-09:00
Vård och omsorgscollege 09.00-09:15

Ärenden:

Ärende 1
Upprop

Ärende 2
Val av justeringsman

Ärende 3
Fastställande av dagordning

Omsorg

Ärende 4
Information
Personligt ombud Fyrbodal

Ärende 5
Information
Vård och omsorgscollege

Ärende 6
Socialchefen informerar

- **Inför Kommunstyrelsens sammanträde 05 juni**
- **Rutin inför socialnämndens sammanträde**

Ärende 7

Dnr SN 2019-29

Budget 2020

Budget i balans och ramminskning 2020

Håkan Gusteus

Håkan Gusteus
Socialnämndens ordförande

Josefine Blid

Josefine Blid
Nämndsekreterare

Färgelanda kommun

*Engagerad och företagsam med ett
gott bemötande!*

Arbetet med budget i balans i sektor omsorg. 2019 och 2020.

- Vad kan vi ta bort/minska (lista upp detta).
- Vad kan vi inte ta bort men måste minska.
- Vad kan vi inte ta bort men finansiera på ett annat sätt genom att minska någon annanstans.
- Tydliga konsekvensbeskrivningar av de förslag vi har till mötet med nämnden den 8 maj.
- Politiken fattar beslut efter de konsekvensbeskrivningar vi har gjort. Vi verkställer besluten.

Åtgärder för budget i balans

Åtgärder för budget i balans 2019, 2020.

- Ett förslag på åtgärder att verkställa i arbetet mot budget i balans.
- Högst oklart när dessa olika beslut kan ge ekonomisk effekt beroende på avslut och eventuella uppsägningar av personal, avtal som ska sägas upp och löpa ut.
- Följande kostnader är mycket svåra om inte omöjliga att påverka.
- *Ramminsparningen på Solgårdens demensboende avdelning Rosen.*
- *Placeringskostnader för barn och unga (vård) som ökat Q 1. Om möjligt hitta billiga placeringar.*
- *Ett ökande försörjningsstöd där andra kommunala verksamheter och Arbetsförmedlingen är högst involverade i att få ut dessa personer i egen försörjning. Om inte så kommer försörjningsstödet med allra största sannolikhet att fortsätta öka ännu mer.*

Stänga avdelning Rosen på Solgården då verksamheten är ofinansierad sedan 1 jan 2019 – 3 000 tkr.

- **Konsekvensbeskrivning:**

- Personalen på avdelning Rosen varslas och sägs upp.
- Turordning bland undersköterskor i Färgelanda kommun upprättas.
- Svårt att beräkna när i tid detta beslut förväntas ge ekonomisk effekt.
- Personalen har uppsägningstid.
- Äldre dementa på Solgården, avdelning Rosen flyttas succesivt över till Håvesten avdelning 1,2,3 och 4 när plats blir ledig. Hur lång tid detta tar är svår att förutse.
- Avdelning Gläntan som blir kvar på Solgården blir mycket dyr att driva, dyrare än vad den redan är i dagsläget. De samordningsvinster som har kunnat göras hittills försvinner helt.
- Kommunen minskar sina demensplatser med 7 fasta platser och 1 korttidsplats vilket går emot den demografiska utvecklingen för Färgelanda kommun som finns beskriven i äldreplanen och som tydligt pekar på ett utökad behov av platser på särskilt boenden framöver.

Forts

- En kösituation kommer med största sannolikhet att uppstå då äldre ska flyttas över till platser som blir lediga på Håvesten före nya beslut om plats kan verkställas.
- Beslut om plats ska verkställas inom 3 månader från det att man har fått ett beslut om plats. Om inte betraktas detta som ett ej verkställt beslut som ska rapporteras. Det finns en stor risk för att Färgelanda kommun inte kommer att kunna verkställa besluten i tid och att viten kommer att utkrävas av kommunen.

Avsluta projektet ”en trygg kommun för alla” 31/12 2019 - 436 tkr.

- **Konsekvensbeskrivning:**

- Stora faktiska kostnader för sektor omsorg, IFO s verksamhet där det i nuläget är svårt att se några positiva effekter gällande ett eventuellt finansiellt samarbete mellan sektorerna.
- Det är svårt att mäta effekter av de förebyggande insatserna, då projektet endast varit igång dryga året.
- Oklart i nuläget hur projektet på sikt bidrar med att ge en ökad effekt för de unga att nå måluppfyllelse.
- I nuläget även svårt att mäta hur en av en trygg och utvecklande/betydelsefull skol- fritids miljö bidrar med ökning av ett välbefinnande för målgruppen.
- På kort sikt:
- Ingen ekonomisk effekt i form av besparing år 2019. Projektanställningarna 1, 5 årsarbetare behöver avslutas i juni månad 2019 för att inte ge faktiska personalkostnader år 2020.

- På lång sikt:
- Det finns en risk för ökade socioekonomiska kostnader i kommunen utifrån avsaknad av en social förebyggande insats för de unga som riskerar att hamna i ett utanförskap. En individ/ungdom som ej får förutsättningar att påbörja och fullfölja gymnasiestudier kommer på sikt att kosta samhället ca 500 – 600 tkr/år.

Avsluta "UNG Omsorg" – 184 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

- Inga planerade aktiviteter för de äldre under helgerna på kommunens särskilda boenden.
- Minskade möjligheter till utevistelser på helgerna för de äldre.
- Ingen marknadsföring av Äldreomsorgen som en blivande arbetsplats till ungdomar som eventuellt kan lockas att söka omvårdnadsprogrammet.
- Ungdomarna som är anställda av Ung Omsorg mister sitt arbete, vilket kan innebära att de mister sin fot in på arbetsmarknaden.
- Mötet över generationsgränserna tas bort vilket givit en guldkant på tillvaron för både de unga och de äldre.

Indragna seniormässor from 2020 – 30 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

- De äldre blir utan ett årligen återkommande arrangemang där man både träffas och möter varandra under lättare och trevliga former. tillsammans utbyter information och får information om kommunens verksamheter, av andra berörda medverkande organisationers och föreningars utbud och leverantörers olika hjälpmedel till äldre som underlättar vardagen.

Schemaförändring sjuksköterskegruppen start 1/9 2019 – 500 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

- Tätare helgtjänstgöring.
- Konsekvensen blir att Hemsjukvården kan bli en mindre attraktiv arbetsplats pga. av tätare helgarbete och därmed svårare att rekrytera.
- Färre sjuksköterskor på vardagar gör att insatser behöver prioriteras hårdare.
- Färre sjuksköterskor på vardagar innebär att tillgängligheten minskar för uppdrag inom samverkande sjukvård.

Nattpatrullen 3,0 årsarbetare varslas och sägs upp – 1 800 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

”Hälso- och sjukvårdslagen, 5 kap 1§ Hälso- och sjukvårdsverksamhet **ska** bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården **ska**

1. Vara av god kvalitet med en god hygienisk standard
2. Tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet
3. Bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet
5. Vara lättillgänglig”

Konsekvensbeskrivning:

- Lasarettsvård flyttas ut i hemmet med ”den nära vården”, kommunen har inte beredskap att möta upp behovet
- Risk för allvarlig vårdskada ökar

- Sjuksköterska kan inte frikopplas för att utföra HSL-uppgifter
- Sjuksköterska har ett arbetsledaransvar nattetid. Detta försvåras i att hon inte kan frikopplas.
- Minskad flexibilitet under natten, svårt sjuka och palliativa patienter får vänta på smärtlindring medan sjuksköterskan gör tillsyner och SoL insatser
- Risk för ökade väntetider vid ett trygghetslarm i hemmet om någon ex ramlat.
- Med endast en sjuksköterska och en undersköterska i tjänst nattetid försämras arbetsmiljö och patientsäkerhet totalt. Minskad chans att sjuksköterska har möjlighet att ta uppdrag inom ramen för samverkande sjukvård (vilket ger 4000 kr/uppdrag)
- Negativ arbetsmiljö för sjuksköterska, stress genom att vara bunden till SoL insatser och samtidigt kunna utföra HSL uppdragen. Stora svårigheter för nattsjuksköterskan att kunna avlasta dagsjuksköterskan med "tysta uppdrag"
- Stora svårigheter att rekrytera sjuksköterska till natten i Färgelanda kommun

Förslag på besparingar (ramminskning 2020).

Stänga Familjecentralen (en icke lagstyrd verksamhet) 2020 - 627 tkr.

- **Konsekvensbeskrivning:**
- Kommunens möjligheter att erbjuda lättillgängliga stödinsatser och öppen förskola för blivande föräldrar och för föräldrar med barn upp till 6 år i/på en gemensam plattform familjecentralen tillsammans med regionen, BVC och BMM upphör.
- Stödet och aktiviteterna får då utformas i respektive verksamhet.
- Möjligheten att se och få kännedom om föräldrar, familjer och deras barn som behöver fångas upp i ett tidigt skede för att främja fortsatt hälsa och utveckling tillsammans i samarbete och samverkan försvinner. Likaså detta gemensamma mötes forum som den familjecentralslänkande verksamheten är för nyblivna föräldrar i kommunen där de kan skapa nya kontakter och utöka sina nätverk.
- På lång sikt kan bristen av dessa förebyggande sociala, hälsofrämjande insatser ge större ökade faktiska socioekonomiska kostnader för kommunen då sårbara familjer troligtvis kommer vara i behov av mer omfattande biståndsinsatser från individ- och familjeomsorgen framöver.

1,0 årsarbetare familjebehandlare varslas och sägs upp - 500 tkr.

- **Konsekvensbeskrivning:**

- På kort sikt:

- Ingen ekonomisk effekt i form av besparing år 2019. Minska bemanningen på öppenvårdsenheten med 1,0 årsarbetare ger en besparing med ca 500 000 kronor år 2020.
- Det medför en risk med markant ökade faktiska kostnader på externt köpta biståndsinsatser SoL 4:1 under utredningstid då biståndsbeslut SoL 4:1 ej kan verkställas utifrån minskad bemanning.

- På lång sikt.

- Placeringskostnader kommer att öka utifrån svårigheter att kunna verkställa med biståndsinsats SoL 4:1 familjebehandling i det egna hemmet i ett tidigt skede.
- En köpt insats under utredningstid för föräldrar- barnplacering har dygnskostnad på ca 6500 kronor, med en minsta utredningstid på 3-4 månader. På tre månader ger en föräldra- barn placering en kostnad på $6500\text{kr} \cdot 90$ dagar en faktisk kostnad på 585 000 kronor.

Avskaffa dagverksamheten (en icke lagstadgad verksamhet) 2020 – 230 tkr.

- **Konsekvensbeskrivning:**
- Ingen avlastning för närstående.
- Ansökningar till växelvårdplatser kommer med största sannolikhet att öka. Platser som vi idag inte har utrymme för.
- Växelvårdplats är en biståndsbedömd insats.
- Den närstående kan bli utarbetad och även komma att behöva kommunala insatser.
- Ökade timmar för avlastning i hemmet.
- Antalet beviljade hemtjänsttimmar kommer att öka.
- Ökad isolering hos de brukarna som kommer för social samvaro kan leda till att de tidigare ansöker om plats på särskilt boende.

Besparingsförslag: avveckla Dagverksamheten
Budget: 230 tkr

	Alt. 1	Alt. 2	Alt. 3
Antal personer i dagverksamhet	10	10	10
Antal timmar per vecka	12	12	12
Antal veckor med dagverksamhet under året	48	48	48
Antagande om hur många som ansöker om, och beviljas insats via hemtjänst (%)	25%	50%	75%
Ökning av hemtjänsttimmar	1 440	2 880	4 320
Kostnad per hemtjänsttimme	334	334	334
Uppskattad kostnad per år (avrundat till tkr)	481 000	962 000	1 443 000

Grundläggande antaganden:

Alla timmar som tillkommer hemtjänsten innebär en ökning av verksamheten.

Kvalificerad gissning av enhetschef

3-4st är dementa, vars anhöriga troligtvis kommer ansöka om SÄBO-plats.

2st kommer troligtvis inte ansöka om någon kommunal insats. Resterande (4-5st) kommer troligtvis ansöka om hemtjänst.

Slutsats:

Överstiger antalet som ansöker om, och beviljas hemtjänst 12% så blir kostnaderna högre än tidigare.

Om de dementa personerna ansöker om SÄBO-plats kommer det troligtvis innebära viten pga platsbrist.

Sänkta nyckeltal på särskilt boende för somatik och demens 2020 – 880 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

- Att sänka nyckeltalen där Färgelanda Kommun valt att räkna in nattbemanningen vilket de flesta andra kommuner inte gör kommer att leda till en kvalitetssänkning.
- Färre BPSD och Senior Alert bedömningar hinner genomföras vilket leder till färre individanpassade åtgärder vid exempelvis oro. Detta kommer i sin tur leda till ett ökat intag av olämpliga läkemedel.
- Färre utevistelser och aktiviteter.
- Undersköterskorna kommer inte kunna åta sig delegerade HSL uppdrag vilket leder till ökad arbetsbelastning för sjuksköterskorna. På särskilda boenden finns i dag inga schabloner för delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter utan ska rymmas inom ordinarie bemanning.
- Ökad risk för användning av skydd- och begränsningsåtgärder utan samtycke från den enskilde, såsom grindar, låsta dörrar, golvlarm m.m.

- Risk för att den enskilde fräntas sina kvarvarande förmågor då personalen tvingas arbeta under stress. Detta kan leda till att brukarna känner sig kränkta i omvårdnadssituationen och att personalen hamnar i etiska dilemman. Det finns en risk för ökat antal Lex Sarah rapporter.
- Bristfällig dokumentation.
- Fler avvikelser.
- Mindre tid att möta närstående.
- Försämrad arbetsmiljö och ökad lång och korttidsfrånvaro på grund av stress och minskad användning av arbetshjälpmiddel beroende på upplevd tidsvinst.
- En stressig arbetssituation och att personal inte alltid använder hjälpmedel i omvårdnadssituationer kan leda till känsla av otrygghet hos brukare.
- Längre tid innan personal kan svara på larm.

Nyckeltal (bemanningstal) i jämförelse med andra kommuner i Dalsland.

<i>Kommun</i>	<i>Plats</i>	<i>Inkl natt</i>	<i>Exkl natt</i>	<i>Jämförelse</i>
Färgelanda	Somatik	0,68	0,55	
	Demens	0,76	0,59	
Mellerud	Somatik	-	0,65	0,10
	Demens	-	0,75	0,16
Åmål	Somatik	0,74	-	0,06
	Demens	0,89	-	0,13
Bengtsfors	Somatik	-	0,68	0,13
	Demens	-	0,68	0,09
Dals-Ed	Somatik	-	0,58	0,03
	Demens	-	0,72	0,13

Hemtjänst 1,0 årsarbetare mindre – 450 tkr.

Konsekvensbeskrivning:

- Minskad nöjdhet hos brukare då personal skall utföra samma insats på mindre tid.
- Kan ej utföra vissa HSL uppdrag då SoL beslut måste prioriteras först.
- Försämrad arbetsmiljö för personal, mindre tid på sig att utföra beviljade insatser.
- En risk för betaldagar på sjukhus då hemtjänstens effektivitet kommer att öka, vilket leder till att mindre utrymme finns för att ta emot snabba hemgångar från sjukhus.
- Risk för bristande dokumentation och försämrat genomförandeplansarbete.
- Risk för ökad sjukfrånvaro på grund av stress och olycksfall.
- **Beräkning av behovet av undersköterskor i hemtjänsten. Ca 5300 timmar ska verkställas varje månad/148 timmar som är en månads arbetstid för en anställd ger ett personalbehov motsvarande 35,8 årsarbetare. Bemanningen i dagsläget innan eventuell neddragning av 1,0 årsarbetare är 28,47 årsarbetare.**

Daglig verksamhet ESS 0,8 årsarbetare mindre - 360 tkr.

- **Konsekvensbeskrivning:**
- Målgruppens skilda behov ställer stora krav på personalen i att planera och strukturera verksamheten med olika stödformer och aktiviteter.
- Minskning av en personal begränsar personalens möjligheter att erbjuda alternativa arbetsuppgifter utifrån graden av funktionsnedsättning.

Summering av förslagen

<u>Åtgärder för budget i balans</u>	<u>Verksamhet</u>	<u>Belopp, tkr</u>
Stänga avdelning Rosen	Äldreomsorg	3 000
Avsluta projekt "Trygg kommun för alla"	IFO	436
Avsluta projekt "Ung omsorg"	Äldreomsorg	184
Indragna seniormässor	Övergripande	30
Schemaförändring sjuksköterskor	Hemsjukvården	500
Minskning av nattpatrullen	Äldreomsorg	1 800
Summa		5 950

<u>Besparingsförslag, enligt prel ramar: 2 641 tkr</u>	<u>Verksamhet</u>	<u>Belopp, tkr</u>
Stänga Familjecentralen	IFO	627
Varsla 1,0 årsarbetare familjebehandlare	IFO	500
Avskaffa dagverksamheten	Äldreomsorg	230
Sänkta nyckeltal SÄBO	Äldreomsorg	880
Varsla 1,0 årsarbetare inom hemtjänsten	Äldreomsorg	450
Varsla 0,8 årsarbetare inom daglig verksamhet	ESS	360
Summa		3 047

Investeringsbehov av kommunala investeringsmedel 2020 i sektor omsorg.

- **Nytt verksamhetssystem i sektor omsorg.**
- Magna Cura utvecklas inte vidare. De kommuner som har haft Magna Cura går över till deras Compine, vidareutvecklingen av Magna Cura.
- Färgelanda kommun har enbart ett nyttjandeavtal med Pulsen som är leverantör av Magna Cura.
- Samarbete och samverkan med kommunerna i Dalsland och gemensamma verksamheter kräver samma verksamhetssystem.
- Upphandling av nytt verksamhetssystem pågår.
- Kostnadsberäkning för investeringen och den månatlig fortsatta underhålls/support avgiften förväntas komma innan den 20 maj från en leverantör.

- **Nyckelfrihemtjänst i ordinärt boende.**
- Investeringskostnad ca 500 tkr.

